

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG**

LÊ ĐOÀN BẢO NGUYỄN

**XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CƠ SỞ
TRÊN ĐỊA BÀN XÃ HOÀ SƠN, HUYỆN
HOÀ VANG, THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG**

**TÓM TẮT
LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ VĂN HÓA
Khóa 11 (2019 - 2021)**

Hà Nội, 2023

**CÔNG TRÌNH ĐÃ ĐƯỢC HOÀN THÀNH
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TW**

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Nguyễn Hữu Thức

Phản biện 1: PGS.TS Trần Đức Ngôn

Phản biện 2: PGS.TS Vũ Thị Phương Hậu

Luận văn được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn thạc sĩ
tại trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

Vào 16h00 ngày 26 tháng 5 năm 2023

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

Thư viện Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Với sự phát triển ngày càng hiện đại, đất nước càng phát triển, thì đời sống của người dân ngày một tăng lên, chất lượng cuộc sống dần được cải thiện; đặc biệt các chính sách văn hóa đảm bảo quyền lợi cho người dân đang được xã hội quan tâm và được Nhà nước đặt ra ngay Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ V (1982). Các nghị quyết, đường lối, chính sách về văn hóa của Đảng và Nhà nước thực sự đi vào cuộc sống của quần chúng nhân dân ở từng địa phương, nhằm hướng tới hiện thực hóa mục tiêu chung: Xây dựng nền văn hóa và con người Việt Nam phát triển toàn diện hướng đến chân - thiện - mỹ, thấm nhuần tinh thần dân tộc, nhân văn, dân chủ và khoa học để văn hóa thực sự trở thành nền tảng tinh thần vững chắc của xã hội; là sức mạnh nội sinh quan trọng, bảo đảm sự phát triển bền vững và bảo vệ vững chắc Tổ quốc, vì mục tiêu: Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Hòa Sơn là một xã vùng ven, trung tâm giao lưu của 4 xã phía bắc huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng. Những năm qua, với sự phát triển của kinh tế - xã hội của thành phố, xã Hòa Sơn đã có những chuyển biến tích cực, trong đó Kinh tế - xã hội của xã trong những năm qua phát triển rõ nét. Văn hóa, xã hội, môi trường được nâng cao, chất lượng giáo dục tăng lên cả về số lượng và chất lượng. Quy hoạch giao thông được quan tâm đầu tư với các tuyến đường liên thôn, liên xã xã dần dần được hình thành, khớp nối từng khu vực trên địa bàn xã.

Bên cạnh công tác phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng đời sống văn hóa cũng được quan tâm và đã có hiệu quả. Cấp ủy, chính quyền địa phương đã quan tâm chỉ đạo thường xuyên việc triển khai

thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” gắn với chương trình “5 không, 3 có”, phong trào nhận được sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị và sự hưởng ứng của các tầng lớp nhân dân.

Tuy việc triển khai có những hiệu quả nhất định nhưng vẫn còn nhiều tồn tại, hạn chế cần được khắc phục. Hệ thống thiết chế văn hóa được đầu tư nhưng chưa đảm bảo phù hợp với thực tiễn và yêu cầu đề ra, chưa xứng tầm với xã trung tâm phía Bắc huyện Hòa Vang; công vụ phục vụ tuyên truyền - truyền thanh không được nâng cấp; nhà thi đấu, tập luyện thể thao chưa được đầu tư xây dựng; đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa tuy đủ nhưng chưa mạnh, đặc biệt là cấp cơ sở, nhận thức của một bộ phận người dân còn hạn chế về việc xây dựng đời sống văn hóa.

Chính vì vậy, để khắc phục tình trạng trên cần có những nghiên cứu sâu cả về lý luận và thực tiễn. Từ đó đánh giá xem xét ý nghĩa của xây dựng đời sống văn hóa, chỉ ra những nguyên nhân thực trạng đồng thời đề ra giải pháp hiệu quả phù hợp nhằm mang lại cho công tác chỉ đạo xây dựng ĐSVH cơ sở tại xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang thay đổi theo chiều hướng tích cực và đạt hiệu quả cao.

Vì những lý do trên, tôi chọn đề tài: ***“Xây dựng đời sống văn hóa cơ sở trên địa bàn xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng”*** làm luận văn tốt nghiệp cao học chuyên ngành Quản lý văn hóa

2. Tình hình nghiên cứu

2.1. Các công trình nghiên cứu về đời sống văn hóa

Về vấn đề nghiên cứu lý luận phục vụ đến xây dựng đời sống văn hóa có thể kể đến:

Đinh Xuân Dũng (2015), *Mấy vấn đề về văn hóa Việt Nam hiện nay - thực tiễn và lý luận*.

Thành tựu xây dựng và phát triển văn hóa Việt Nam 25 năm đổi mới (1986-2010), Phạm Duy Đức (2010).

Quản lý hoạt động văn hóa, Phan Văn Tú - Nguyễn Văn Hy - Hoàng Sơn Cường - Lê Thị Hiền - Trần Thị Diên (1998).

Mấy vấn đề lý luận và thực tiễn xây dựng văn hoá ở nước ta, của tác giả Hoàng Vinh (1998).

Ngoài ra, còn có: *Về phát triển văn hóa và xây dựng con người thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa* của Phạm Minh Hạc, Nguyễn Khoa Điềm năm 2001...

Bộ Văn hóa - Thông tin, Cục Văn hóa cơ sở (1999), *Hỏi đáp về xây dựng làng văn hóa, gia đình văn hóa, nếp sống văn hóa và tổ chức lễ hội truyền thống*, Nxb Văn hóa Thông tin, Hà Nội. Nội dung đã đưa ra các câu hỏi và câu trả lời liên quan đến vấn đề xây dựng làng văn hóa, nếp sống văn hóa, gia đình văn hóa.

Các nghiên cứu đã dần mở ra nhiều hướng tiếp cận mới trong vấn đề xây dựng đời sống văn hóa cơ sở, góp phần hoàn thiện hệ thống lý luận.

2.2. Những luận văn liên quan đến đề tài

Tác giả Lê Thanh Hải (2023) với đề tài *Xây dựng đời sống văn hóa cơ sở tại phường Hòa Thọ Đông, quận Cẩm Lệ, thành phố Đà Nẵng*. Tác giả cũng đã bám sát nội dung về xây dựng đời sống văn hóa cơ sở ở thành phố Đà Nẵng.

Nguyễn Tấn Đức (2008), *Xây dựng đời sống văn hóa cơ sở tại quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh*: Luận văn Thạc sĩ Văn hóa học, Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn, Hà Nội.

Hoàng Văn Tầm (2011), *Xây dựng đời sống văn hoá cơ sở ở huyện Chi Lăng, tỉnh Lạng Sơn*. Luận văn thạc sĩ Quản lý Văn hoá, Trường Đại học Văn hoá Hà Nội.

Luận văn thạc sĩ chuyên ngành Quản lý văn hóa của tác giả Hoàng Văn Vinh (Trường Đại học Sư phạm nghệ thuật Trung ương, 2016) *Xây dựng đời sống văn hóa ở huyện Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh...*

Một số báo cáo đã chỉ ra cụ thể về văn hóa và xây dựng ĐSVH cả từ mặt lý luận đến thực tiễn một cách hệ thống. Nghiên cứu công tác xây dựng ĐSVH cơ sở còn gắn với tình hình, nhiệm vụ cụ thể của địa phương trong những năm qua. Tuy nhiên hằng năm, đặc điểm về tình hình phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội có nhiều khác nhau, các chủ trương chính sách mới nên việc triển khai thực hiện phải dưới sự chỉ đạo của Đảng và Nhà nước về công tác quản lý ĐSVH ở cơ sở.

Những công trình, bài viết nêu trên đã cung cấp những kiến thức rất cơ bản liên quan đến xây dựng ĐSVH cơ sở, gợi mở nhiều giải pháp để nâng cao chất lượng xây dựng ĐSVH. Tác giả đã nghiêm túc tiếp thu để hoàn thiện cơ sở lý luận và vận dụng vào thực hành đánh giá hoạt động xây dựng ĐSVH xã ở xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng.

Trên thực tế, chưa có các nghiên cứu về xây dựng ĐSVH ở xã cụ thể của địa bàn huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng. Vì thế có rất nhiều vấn đề phải nghiên cứu để làm rõ về vai trò các hoạt động văn hóa cơ sở ở địa phương. Luận văn tập trung cung cấp kiến thức lý luận về xây dựng ĐSVH. Nghiên cứu một số điển hình cụ thể về xây dựng ĐSVH cơ sở, đặc biệt trên địa bàn xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng

3. Mục đích nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Vận dụng lý luận về xây dựng ĐSVH để nghiên cứu đánh giá đúng thực trạng xây dựng ĐSVH cơ sở ở xã Hòa Sơn, từ đó đề xuất những giải pháp nâng cao hiệu quả xây dựng ĐSVH

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Hệ thống hóa những vấn đề chung về xây dựng ĐSVH cơ sở.

Nghiên cứu khái quát địa bàn và ĐSVH ở xã Hòa Sơn.

Xác định các chủ thể xây dựng ĐSVH ở xã Hòa Sơn.

Đánh giá đúng thực trạng hoạt động xây dựng ĐSVH cơ sở ở xã Hòa Sơn.

Chỉ ra yếu tố thuận lợi, khó khăn ảnh hưởng đến xây dựng ĐSVH cơ sở ở xã Hòa Sơn.

Đề xuất một số giải pháp nâng cao hiệu quả xây dựng đời sống văn hóa cơ sở ở xã Hòa Sơn

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Hoạt động Xây dựng ĐSVH cơ sở ở xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

* Phạm vi đối tượng

Đề tài tập trung nghiên cứu những nội dung xây dựng ĐSVH cơ sở ở xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng.

* Phạm vi không gian: các hoạt động xây dựng ĐSVH diễn ra trên địa bàn xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng.

* Phạm vi thời gian: nghiên cứu hoạt động xây dựng ĐSVH cơ sở xã Hòa Sơn từ năm 2017 đến nay. Lấy thời điểm từ năm 2017 vì trong giai đoạn này, xã Hòa Sơn có những thay đổi về cơ sở hạ tầng, các

thiết chế văn hóa đã ảnh hưởng lớn cho đời sống người dân tại xã; trong đó việc xây dựng lại tuyến đường ĐT 602 mang lại hiệu quả về giao thông trên địa bàn xã.

5. Phương pháp nghiên cứu

5.1. Phương pháp phân tích tổng hợp tài liệu

5.2. Phương pháp điền dã thực địa

6. Những đóng góp của luận văn

Luận văn nghiên cứu sâu và toàn diện về hoạt động xây dựng ĐSVH cơ sở ở địa bàn xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng. Những kết luận, nghiên cứu rút ra trong nghiên cứu đề tài này cung cấp thêm những căn cứ từ thực tiễn để góp phần hoàn thiện cơ sở lý luận về xây dựng đời sống văn hóa cơ sở trên địa bàn xã Hòa Sơn và thành phố Đà Nẵng nói chung.

Luận văn cũng là tài liệu để các ngành chức năng của xã Hòa Sơn có thể tham khảo, áp dụng trong quá trình thực hiện nhiệm vụ chuyên môn, đặc biệt là các nhiệm vụ liên quan đến ngành văn hóa, ngành xã hội.

7. Cấu trúc của luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo và phụ lục, luận văn bao gồm 03 chương cụ thể như sau:

Chương 1: Vấn đề chung về xây dựng ĐSVH cơ sở và tổng quan về ĐSVH xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng.

Chương 2: Thực trạng xây dựng ĐSVH cơ sở ở xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng.

Chương 3: Giải pháp nâng cao hiệu quả xây dựng ĐSVH cơ sở ở xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng

Chương 1

VẤN ĐỀ CHUNG VỀ XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA Ở CƠ SỞ VÀ TỔNG QUAN VỀ ĐỜI SỐNG VĂN HÓA XÃ HÒA SON, HUYỆN HÒA VANG, THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

1.1. Một số khái niệm

1.1.1. Đời sống văn hóa

Đời sống văn hóa chính là những giá trị tốt đẹp trong đời sống hằng ngày mà con người tạo ra để con người hưởng thụ những cái tốt và loại bỏ những cái xấu, từ đó tạo cho cộng đồng một môi trường chuẩn mực về an toàn, lành mạnh và văn minh. Đời sống văn hóa thường được xem là một yếu tố quan trọng trong việc định hình văn hóa và tư tưởng của một cộng đồng.

1.1.2. Đời sống văn hóa cơ sở

Đời sống văn hóa cơ sở là phản ánh những giá trị, tư tưởng, quan niệm và thái độ của cộng đồng và được coi là một phần quan trọng trong văn hóa dân tộc và là một di sản văn hóa của con người. Nó giúp tạo ra sự đa dạng và phong phú trong văn hóa của mỗi địa phương và đóng vai trò quan trọng trong việc gìn giữ và phát triển văn hóa của một cộng đồng.

1.1.3. Xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở

Xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở là một quá trình đòi hỏi sự đồng tâm, đoàn kết và nỗ lực của toàn bộ cộng đồng, từ đó giúp tạo ra một môi trường sống văn minh, thân thiện và phát triển.

1.2. Các thành tố của đời sống văn hóa cơ sở

1.2.1. Chủ thể của hoạt động văn hóa cơ sở

Chủ thể của hoạt động văn hóa là con người. Hoạt động văn hóa là các hoạt động mà con người thực hiện để truyền tải, bảo tồn và phát triển giá trị văn hóa của một cộng đồng, bao gồm các hoạt

động nghệ thuật, giáo dục, thể thao, tôn giáo và các hoạt động văn hóa khác. Con người cũng là nhân tố quan trọng nhất trong việc tạo ra, thay đổi và phát triển các giá trị văn hóa, và đóng vai trò chủ đạo trong việc quyết định hướng phát triển của một nền văn hóa.

1.2.2. Nếp sống và chuẩn mực văn hóa

Nếp sống và chuẩn mực văn hóa là những quy tắc, quy định và hành vi được xây dựng và tuân thủ trong một cộng đồng nhằm duy trì và phát triển giá trị văn hóa của nó.

1.2.3. Thiết chế văn hóa

Các thiết chế văn hoá có vai trò quan trọng trong đời sống văn hoá của mọi tầng lớp nhân dân. Tổ chức hoạt động và quản lý các thiết chế văn hoá là một nội dung quan trọng trong công tác quản lý nhà nước về văn hoá, luôn được Đảng và Nhà nước quan tâm.

1.2.4. Bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa

Bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa được hiểu như là các nỗ lực nhằm bảo vệ và gìn giữ sự tồn tại của di sản văn hóa trong đời sống của cộng đồng, góp phần vào mục tiêu văn hóa trong phát triển kinh tế xã hội.

1.3. Nội dung xây dựng đời sống văn hóa cơ sở

Công tác xây dựng ĐSVH bao gồm 5 nội dung:

Một là, phát triển kinh tế, giúp nhau làm giàu chính đáng, xóa đói giảm nghèo

Hai là, xây dựng tư tưởng, chính trị lành mạnh

Ba là, xây dựng nếp sống văn minh, kỷ cương xã hội, sống và làm việc theo pháp luật

Bốn là, xây dựng môi trường văn hóa sạch - đẹp - an toàn

Năm là, xây dựng các thiết chế văn hóa - thể thao và nâng cao chất lượng các hoạt động văn hóa - thể thao cơ sở

1.4. Các văn bản chỉ đạo, quản lý về xây dựng đời sống văn hóa cơ sở

1.4.1. Văn bản của Đảng, Nhà nước về xây dựng đời sống văn hóa cơ sở

Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII. Văn kiện đã nêu bốn giải pháp cơ bản để xây dựng và phát triển văn hóa: Mở cuộc vận động giáo dục chủ nghĩa yêu nước gắn với thi đua yêu nước và phong trào Toàn dân đoàn kết xây dựng ĐSVH. Xây dựng, ban hành luật pháp và các chính sách văn hóa. Tăng cường nguồn lực và phương tiện cho hoạt động văn hóa. Nâng cao hiệu quả lãnh đạo của Đảng trên lĩnh vực văn hóa.

1.4.2. Các văn bản quản lý của địa phương

Trên cơ sở các văn bản của Đảng, Nhà nước cấp trung ương, thành phố Đà Nẵng đã tiếp thu, ban hành các văn bản định hướng, lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện đảm bảo nguyên tắc tuân hướng dẫn của cấp trên, áp dụng linh hoạt, phù hợp với địa phương

1.5. Tổng quan về đời sống văn hóa cơ sở xã Hòa Sơn

1.5.1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên

Hòa Sơn là một xã trung tâm giao lưu của 4 xã cánh bắc huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng, cách trung tâm thành phố khoảng 15km giao thông đi lại thuận lợi. Phía Đông giáp phường Hòa Khánh Bắc, quận Liên Chiểu; phía Tây giáp xã Hòa Ninh; phía Nam giáp với xã Hòa Nhơn, huyện Hòa Vang và phường Hòa Khánh Nam, quận Liên Chiểu; phía Bắc giáp xã Hòa Liên.

1.5.2. Lịch sử hình thành

Cũng như các xã lân cận, trải qua các thời kỳ lịch sử, xã Hòa Sơn đã nhiều lần thay đổi về tên gọi và địa giới hành chính. Theo các thư tịch cũ còn lưu lại đến ngày nay, các xã cánh bắc của huyện Hòa

Vang ngày nay có tổng cộng 42 làng (xã) và cả 42 làng này đều thuộc tổng Hòa An. Trước cuộc khởi nghĩa Cách mạng tháng Tám - 1945 bùng nổ, địa bàn xã Hòa Sơn ngày nay trực thuộc tổng Thái Hòa và tổng Giáo.

1.5.3. Đặc điểm đời sống kinh tế, văn hóa, xã hội

Trải qua các thời kỳ lịch sử, Hòa Sơn có những thay đổi tích cực về mặt đời sống, văn hóa. Dân số xã ngày một tăng, tính đến thời điểm năm 2018, toàn xã có tổng số dân là 17.014 khẩu.

Đa số đồng bào Hòa Sơn theo tín ngưỡng thời cúng ông bà tổ tiên. Các tôn giáo như Phật giáo, Thiên chúa giáo cũng đã có mặt tại địa phương từ khá sớm. hiện tại trên địa bàn xã có hơn 81% đồng bào theo các tôn giáo. Xã có 02 nhà thờ giáo xứ và 04 nhà thờ họ Thiên chúa giáo, 02 nhà chùa Phật giáo, 04 đình làng và 04 nhà thờ tộc họ...

1.5.4. Vai trò của xây dựng đời sống văn hóa cơ sở đối với phát triển kinh tế - xã hội xã Hòa Sơn

1.5.4.1. Đối với xây dựng con người

1.5.4.2. Đối với ổn định chính trị

1.5.4.3. Đối với giữ gìn và phát huy di sản văn hóa ở địa phương

1.5.4.4. Đối với phát triển kinh tế - xã hội

Tiểu kết chương 1

Trong chương 1, tác giả đã phân tích đưa ra các khái niệm về ĐSVH và xây dựng ĐSVH, chỉ ra 05 thành tố cơ bản trong nội dung xây dựng ĐSVH. Đồng thời giới thiệu khái quát các văn bản định hướng của Đảng, quản lý của Nhà nước liên quan trực tiếp đến xây dựng ĐSVH. Từ các văn bản đến thực tiễn thể hiện rõ việc xây dựng và phát triển văn hóa là một phần quan trọng, mang tính lâu dài, vừa phát huy bản sắc của dân tộc, vừa đáp ứng các nhu cầu cơ bản của

đất nước. Bước đầu tổng quan giới thiệu về đặc điểm, tự nhiên, kinh tế xã hội của xã Hòa Sơn. Chỉ ra được 04 vai trò của xây dựng ĐSVH ảnh hưởng đến kinh tế-văn hóa, con người ở xã Hòa Sơn. Các phong trào được tập trung đẩy mạnh, trong đó phát huy quyền làm chủ của nhân dân trong việc xây dựng gia đình, làng, thôn, tổ, xóm, xây dựng các thiết chế văn hóa mang lại thụ hưởng cho người dân. Các hoạt động văn hóa, văn nghệ, TDTT tại cơ sở càng được nâng cao, có sức lan tỏa, thu hút từ đó nhu cầu đời sống được nâng lên.

Những nội dung trên là tiền đề cơ sở lý luận và thực tiễn để tác giả triển khai phân tích, đánh giá thực trạng xây dựng ĐSVH cơ sở ở xã Hòa Sơn được đề cập ở Chương 2.

Chương 2

THỰC TRẠNG XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CƠ SỞ Ở XÃ HÒA SƠN, HUYỆN HÒA VANG, THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

2.1. Chủ thể xây dựng đời sống văn hoá cơ sở

2.1.1. Chủ thể nhà nước

2.1.1.1. Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Hòa Vang

2.1.1.2. Ban Chỉ đạo phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng
ĐSVH” huyện Hòa Vang

2.1.1.3. UBND xã Hòa Sơn

2.1.1.4. Ban Chỉ đạo phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng
ĐSVH” xã Hòa Sơn

2.1.2. Chủ thể cộng đồng

Khái niệm cộng đồng dân cư trong từ điển chưa thể hiện, tuy nhiên, có thể hiểu vai trò quan trọng của cộng đồng dân cư (cộng đồng xã hội) trong việc xây dựng ĐSVHCS. Các nhiệm vụ kiểm tra, đôn đốc các hộ gia đình, cá nhân thực hiện tốt các quy định và phát triển kinh tế- xã hội địa phương được cộng đồng dân cư thực hiện. Phát huy mạnh mẽ vai trò người dân trong cộng đồng dân cư trong việc xây dựng đời sống văn hóa gắn với thực hiện các cuộc vận động ở địa phương.

2.1.2.1. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam xã

2.1.2.2. Hội Nông dân xã

2.1.2.3. Đoàn thanh niên xã

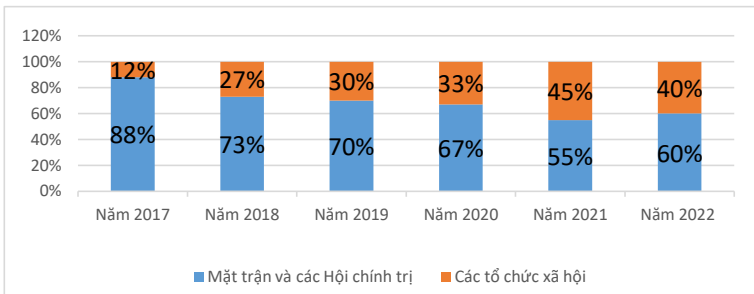
2.1.2.4. Hội Phụ nữ xã

2.1.2.5. Công đoàn xã

2.1.3. Cơ chế phối hợp

Để thực hiện có hiệu quả xây dựng ĐSVHCS, các chủ thể phải có sự phân công nhiệm vụ rõ ràng, phối hợp và không để bị động, chông chéo trong quá trình triển khai.

Ban Văn hóa - xã hội của xã căn cứ văn bản của các cấp, có trách nhiệm chủ động xây dựng kế hoạch, hướng dẫn cụ thể hóa cách thức thực hiện phù hợp với tình hình phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội đến từng khu dân cư; Thường xuyên nghiêm túc thực hiện công tác thanh tra, kiểm tra, sơ tổng kết đánh giá từng chỉ tiêu đề ra trên địa bàn xã.

Biểu đồ Đánh giá kết quả công tác phối hợp của các đơn vị về xây dựng đời sống văn hóa trên địa bàn xã từ năm 2017 đến nay

2.2. Nguồn lực xây dựng đời sống văn hóa ở xã Hòa Sơn

2.2.1. Nhân lực

Nguồn nhân lực là nguồn cung cấp sức lao động cho sản xuất xã hội, là khả năng lao động của xã hội, là nguồn lực cho sự phát triển kinh tế - xã hội, bao gồm các nhóm dân cư trong độ tuổi lao động, có khả năng tham gia vào quá trình lao động, là tổng thể các yếu tố về thể lực, trí lực, tâm lực của họ được huy động vào quá trình lao động; chất lượng nguồn nhân lực là khả năng tổng hợp về

thể lực, trí lực, kỹ năng, phong cách, đặc điểm lối sống, tinh thần và đặc biệt là khả năng nghiên cứu, sáng tạo, đổi mới, tiếp thu và ứng dụng tiến bộ khoa học - kỹ thuật, công nghệ mới trong quá trình lao động, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội.

2.2.1.1. Cán bộ trong hệ thống chính trị địa phương

2.2.1.2. Người dân địa phương

Hòa Sơn giáp ranh với cụm khu công nghiệp Hòa Khánh nên mật độ dân số thường trú và tạm trú cao hơn các xã trên địa bàn huyện. Thường trú: 17.014 khẩu/4774 hộ; tạm trú: 2286 khẩu/855 hộ. Đa số người dân là dân tộc Kinh, số ít còn lại là dân tộc Nùng, Cơ-Tu, Hoa; 85% người dân là người theo đạo Công giáo; còn lại là Phật giáo và không theo tôn giáo.

2.2.2. Cơ sở vật chất

Sau khi được UBND Thành phố công nhận *Đạt chuẩn nông thôn mới* vào năm 2015, xã Hòa Sơn tiếp tục phát huy nguồn lực cơ sở vật chất phục vụ xây dựng ĐSVH gồm có cơ sở vật chất của hệ thống chính trị (Trụ sở UBND xã, hội trường...) và cơ sở vật chất ngành văn hóa, thiết chế văn hóa truyền thống (Đền, miếu...); cơ sở thiết chế văn hóa đương đại (Nhà văn hóa, khu thể thao...).

2.2.2.1. Cơ sở vật chất của hệ thống chính trị

Trụ sở UBND xã Hòa Sơn được nâng cấp và hoàn thành đưa vào sử dụng năm 2015; thiết kế tổng thể tòa nhà 02 tầng hình chữ U với tổng diện tích hơn 1.900m² tọa lạc trên tuyến đường DT602.

2.2.2.2. Cơ sở vật chất ngành văn hóa, thiết chế văn hóa

Trung tâm Văn hóa - Thể thao, Học tập cộng đồng cấp xã được xây dựng từ năm 2018, công năng sử dụng gồm: 02 phòng làm việc; 01 hội trường; 01 bể bơi; 01 sân vận động. Đây là nơi để người dân rèn luyện TDTT nâng cao sức khỏe hằng ngày, đồng thời là nơi

sinh hoạt của các CLB bóng bàn, bóng chuyền, cầu lông, bóng đá, bơi lội.

2.2.3. Tài chính

Xã Hòa Sơn đã tranh thủ các nguồn vốn đầu tư của Nhà nước để hỗ trợ và vận động các tổ chức, cá nhân tham gia đóng góp xây dựng hoàn thiện thiết chế văn hóa cơ sở, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân, góp phần đẩy lùi tệ nạn xã hội, thay đổi diện mạo nông thôn mới trên địa bàn.

2.2.4. Đánh giá chung các nguồn lực

2.2.4.1. Ưu điểm

- Người dân là chủ thể trọng tâm thực hiện ĐSVH, nguồn nhân lực luôn dồi dào, đoàn kết thống nhất các chủ trương vận động của Đảng, Nhà nước cùng nhau xây dựng ĐSVH ngày càng ổn định và phát triển.

- Cán bộ, công chức, người hoạt động không chuyên trách trong hệ thống chính trị của địa phương được bố trí đảm bảo và đầy đủ để thực hiện công việc.

- Cơ sở vật chất, thiết chế sử dụng cho văn hóa được rải đều trên địa bàn xã, qua khảo sát việc sử dụng nhà văn hóa xã được người dân đánh giá tốt 42,4% và việc sử dụng nhà văn hóa thôn được đánh giá 45,0%, từ đó có thể thấy được đáp ứng được nhu cầu của người dân.

- Nguồn lực tài chính luôn được địa phương quan tâm, huy động chủ yếu nguồn vốn Nhà nước.

2.2.4.2. Khuyết điểm

- Chủ thể người dân đóng vai trò quan trọng, nhưng vì trình độ học vấn, kiến thức không đồng đều, ngoài ra còn một bộ phận

người dân là người đến tạm trú để làm việc tại Khu công nghiệp nên ít tham gia các hoạt động tại địa phương. Đ

- Các cơ sở vật chất cấp, thiết chế văn hóa cấp xã và thôn đều đã đưa vào sử dụng, tuy nhiên công tác trùng tu, sửa chữa chưa kịp thời dẫn đến tình trạng xuống cấp, một số hạng mục của các thiết chế chưa được sử dụng đúng mục đích.

- Nguồn lực tài chính vẫn phụ thuộc nhiều vào kinh phí của nhà nước. Huy động nguồn lực xã hội hóa chưa cao. Bởi vậy, mới chỉ tập trung xây dựng, nâng cấp và cải tạo những công trình trọng điểm và cấp thiết hiện nay.

2.3. Hoạt động xây dựng đời sống văn hoá cơ sở

2.3.1. Triển khai thực hiện văn bản của cấp trên và ban hành văn bản quản lý về xây dựng đời sống văn hoá

Nhận thức rõ tầm quan trọng trong việc tuyên truyền các văn bản là việc hết sức cần thiết, xã Hòa Sơn đã tích cực triển khai bằng nhiều hình thức phù hợp nhằm cập nhật và phổ biến sâu rộng tới các chủ thể tham gia hoạt động xây dựng ĐSVH trên địa bàn xã. Các hoạt động này đã góp phần quan trọng đi vào cuộc sống hằng ngày, nâng cao nhận thức và đúng với quy định của pháp luật đề ra. Hệ thống các văn bản rất lớn và thường xuyên có sự thay đổi nên công tác cập nhật, hệ thống hoá và tổ chức tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn được triển khai hằng năm phù hợp với điều kiện thực tế tại xã.

2.3.2. Xây dựng nếp sống văn hóa, văn minh

2.3.2.1. Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang

2.3.2.2. Thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội

2.3.2.3. Xây dựng nếp sống văn minh trong giao tiếp

2.3.3. Xây dựng thiết chế văn hóa và tổ chức hoạt động của thiết chế văn hoá

2.3.3.1. Hệ thống nhà văn hóa cấp xã và cấp thôn

2.3.3.2. Hoạt động của nhà văn hóa cấp xã và cấp thôn

2.3.4. Tổ chức các phong trào văn hóa

2.3.4.1. Phong trào “Người tốt, việc tốt”; “Điển hình tiên tiến”

2.3.4.2. Phong trào “Gia đình văn hóa”

2.3.4.3. Phong trào xây dựng “Thôn văn hóa”

2.3.4.4. Thực hiện Phong trào “Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại”

2.3.4.5. Triển khai Phong trào “Xây dựng cơ quan, đơn vị đạt chuẩn văn hóa”

2.3.4.6. Thực hiện Phong trào “Xây dựng xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới”

2.3.4.7. Xây dựng văn hóa trong chính trị

2.3.4.8. Xây dựng cảnh quan môi trường

2.3.4.9. Kiểm tra, giám sát và thi đua khen thưởng

2.4. Đánh giá chung

2.4.1. Ưu điểm và nguyên nhân

Đề án “Xây dựng nếp sống văn hóa, văn minh đô thị” đã được triển khai và đạt được những kết quả khả quan, đồng thời được người dân ủng hộ, hưởng ứng. Việc tiếp tục triển khai các nội dung của Đề án là sự kế thừa những thành tựu trong thời gian vừa qua, tranh thủ được sự ủng hộ của cộng đồng dân cư.

2.4.2. Hạn chế và nguyên nhân

Việc ban hành các qui định, chương trình chưa được cụ thể rõ ràng, đôi lúc còn chông chéo trong việc phân chia nhiệm vụ, chức năng thực hiện. Công tác tuyên truyền đến người dân một số nơi

chưa thực sự tập trung, người dân còn chưa có ý thức cao về việc ứng xử văn minh nơi công cộng và trong cộng đồng dân cư vẫn có những hành vi chưa tốt.

Về xây dựng đô thị trật tự, an toàn, vẫn có một số thực trạng chưa đảm bảo yêu cầu như: Một số hộ gia đình sản xuất kinh doanh, dịch vụ gây ra tình trạng ô nhiễm môi trường, lấn chiếm lòng đường, vỉa hè chưa được kịp thời nhắc nhở, xử lý.

Tiểu kết chương 2

Trong chương 2, tác giả đã đưa ra được các chủ thể QLNN ở cấp huyện, xã và cộng đồng từ MTTQ và các hội đoàn thể; đồng thời đánh giá cụ thể về cơ chế phối hợp hoạt động của MTTQ và các hội đoàn thể trong việc xây dựng ĐSVHCS. Tập trung phân tích được các nguồn lực cho xây dựng ĐSVH ở xã Hòa Sơn, làm rõ các thực trạng xây dựng đời sống văn hóa ở xã qua 7 nội dung đó là: việc ban hành các văn bản của cấp trên và văn bản quản lý của xã; xây dựng nếp sống văn hóa văn minh; thiết chế văn hóa và tổ chức các hoạt động của thiết chế văn hóa; các hoạt động phong trào văn hóa; xây dựng văn hóa trong chính trị; xây dựng cảnh quan môi trường; kiểm tra giám sát và thi đua khen thưởng. Đánh giá cụ thể những mặt được, chưa được chỉ ra các nguyên nhân còn hạn chế của hoạt động xây dựng ĐSVH ở xã Hòa Sơn.

Những vấn đề tác giả phân tích nêu trên là cơ sở để tác giả đề xuất các giải pháp nâng cao chất lượng xây dựng ĐSVH ở xã Hòa Sơn được nêu ra ở chương 3.

Chương 3

GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CƠ SỞ Ở XÃ HÒA SON, HUYỆN HÒA VANG, THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

3.1. Những yếu tố tác động

3.1.1. Yếu tố thuận lợi

Thành phố Đà Nẵng không những phát triển nhanh về kinh tế, với tốc độ tăng trưởng luôn ở mức cao và ổn định mà còn chú trọng phát triển hài hòa cân đối các mặt về kinh tế, văn hóa, môi trường sống, chất lượng sống của người dân.

Các phong trào XDĐSVH của xã đã được các cấp ủy Đảng, chính quyền quan tâm, chỉ đạo sâu sát.

Những hoạt động văn hóa xã hội ở xã có nhiều chuyển biến với sự tham gia của đông đảo người dân ở các tầng lớp xã hội, tạo được bước phát triển vượt bậc thúc đẩy phát triển kinh tế - văn hóa - xã hội ở xã.

3.1.2. Yếu tố khó khăn

Xã Hòa Sơn hiện vẫn còn là xã thuần nông, nên người dân vẫn còn lao động nông nghiệp, tập trung vào trồng trọt chăn nuôi nên ít nhiều ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế chung là nền tảng cho XDĐSVHỞCS, một số hộ không áp dụng tiến bộ khoa học, mức thu nhập còn thấp.

Trình độ văn hóa, lối sống của người dân nặng về thuần nông ảnh hưởng đến việc tiếp thu cái mới và tổ chức thực hiện các nhiệm vụ xây dựng ĐSVH.

Xã Hòa Sơn với địa bàn rộng nên công tác quản lý quy hoạch trên địa bàn cũng gặp nhiều khó khăn, do nhiều dự án đã công bố quy hoạch nhưng chưa triển khai, các chủ đầu tư chưa phối hợp

với địa phương để quản lý quy hoạch dự án; nên các chỉ tiêu kinh tế - xã hội chưa đạt kế hoạch tiến độ đề ra, nhất là các hoạt động trên lĩnh vực du lịch, thương mại, dịch vụ, ảnh hưởng đến đời sống chung của người dân.

3.2. Phương hướng xây dựng đời sống văn hoá cơ sở ở xã Hòa Sơn

3.2.1. *Đẩy mạnh xây dựng đời sống văn hóa cơ sở cùng với nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội ở xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng*

3.2.2. *Xây dựng gia đình văn hóa làm trọng tâm trong xây dựng đời sống văn hóa cơ sở*

- Phát triển chất lượng và số lượng hộ gia đình văn hoá thôn văn hoá đạt chỉ tiêu; hộ gia đình văn hoá đạt trên 90%. Thôn văn hoá 10/10 thôn, đạt tỷ lệ 100%, các cơ quan trường học đạt chuẩn văn hoá.

- Tập trung công tác bình xét danh hiệu gia đình văn hóa phải tiến hành theo tiêu chí thống nhất, công bằng, dân chủ, đảm bảo đúng nguyện vọng, tâm tư, tình cảm, tạo được sự đồng tình hưởng ứng của nhân dân. Đây là một trong những yếu tố quan trọng QĐ sự thành công của phong trào xây dựng gia đình văn hóa gắn với xây dựng nông thôn mới.

- Thường xuyên tuyên truyền, phổ biến các nội dung về xây dựng gia đình văn hóa, xây dựng môi trường lành mạnh, xây dựng nông thôn mới, làm cho phong trào thực sự thấm sâu vào mỗi người dân, mỗi gia đình.

- Thành lập mới và duy trì mô hình các câu lạc bộ có từ trước như: đội chống bạo lực gia đình; gia đình sản xuất nông nghiệp

....

3.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả xây dựng ĐSVH cơ sở ở xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng

3.3.1. Nâng cao nhận thức

3.3.1.1. *Nâng cao nhận thức của Đảng*

3.3.1.2. *Nâng cao nhận thức của Chính quyền*

3.3.1.3. *Nâng cao nhận thức của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể*

3.3.2. Hoàn thiện cơ chế, chính sách

3.3.2.1. *Tăng cường nguồn ngân sách cho công tác xây dựng ĐSVH cơ sở tại địa phương*

3.3.2.2. *Đầu tư cơ sở vật chất, xã hội hóa các hoạt động văn hóa cơ sở*

3.3.2.3. *Nâng cao chất lượng xây dựng nếp sống văn hóa và các phong trào văn hóa*

3.3.2.4. *Xây dựng và nâng cao chất lượng hoạt động của các thiết chế văn hóa*

3.3.3. Tăng cường nguồn lực xây dựng ĐSVH cơ sở ở xã Hòa Sơn

3.3.3.1. *Nguồn nhân lực*

3.3.3.2. *Nguồn lực tài chính*

3.3.4. Phát huy vai trò của cộng đồng dân cư trong tổ chức xây dựng đời sống văn hóa ở xã Hòa Sơn

Phát huy vai trò của các tổ chức đoàn thể: Công đoàn; Hội viên Hội Nông dân; Hội viên Cựu Chiến binh; Đoàn thanh niên; Hội viên Phụ nữ; Hội người cao tuổi...

Để nhân rộng các tấm gương tiêu biểu, cần có những hình thức tuyên dương khen thưởng, động viên kịp thời như Gia đình văn hóa, Thôn văn hóa, gương nông dân thi đua sản xuất, kinh doanh giỏi, cán bộ- công chức- người lao động giỏi....

- Khuyến khích các tổ chức xã hội các cấp tham gia cùng cộng đồng dân cư; tăng cường các hoạt động văn hóa, nghệ thuật đưa phong trào địa phương phát triển.

- Phát triển cơ sở vật chất, giao thông nhằm phục vụ nhu cầu đi lại, sinh hoạt trong người dân tại các thôn trên địa bàn xã.

- Phát triển giáo dục, y tế, đảm bảo được người dân thụ hưởng các chất lượng dịch vụ tốt hơn.

- Đẩy mạnh chất lượng phong trào TĐĐKXDĐSVH, duy trì thực hiện tốt các hương ước, quy ước cộng đồng; từ đó tạo sự chuyển biến trong nhận thức của nhân dân, góp phần đẩy lùi các tệ nạn xã hội, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh.

Tiểu kết chương 3

Trong chương 3, tác giả đã phân tích làm rõ những yếu tố thuận lợi và khó khăn ảnh hưởng đến việc XDĐSVHOCS xã Hòa Sơn. Đề xuất các giải pháp cơ bản để nâng cao hiệu quả xây dựng ĐSVH tại xã Hòa Sơn. Tập trung các nội dung như: Nâng cao nhận thức của Đảng, chính quyền và Mặt trận, các hội đoàn thể; Xây dựng và nâng cao chất lượng hoạt động của các thiết chế văn hóa; Phát huy vai trò của cộng đồng tham gia xây dựng ĐSVH cơ sở; Đầu tư cơ sở vật chất, xã hội hóa các hoạt động văn hóa cơ sở.... Các giải pháp chỉ mang tính tương đối, bổ sung cho nhau và cần thực hiện từng bước, lâu dài, phù hợp với tình hình thực tế. Với những giải pháp được đề cập trong luận văn, cùng với những kiến nghị cụ thể, phù hợp với tình hình thực tế, tác giả mong muốn công tác xây dựng ĐSVH của xã Hòa Sơn ngày càng được nâng cao chất lượng, hiệu quả, là cơ sở nền tảng góp phần thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ phát triển kinh tế, xã hội.

KẾT LUẬN

Trong sự hình thành và phát triển đất nước, thì văn hóa đóng một vai trò quan trọng trong sự phát triển nền văn hóa, con người Việt Nam. Xây dựng ĐSVH ở cơ sở bằng việc xây dựng và phát huy những phẩm chất tốt đẹp của người dân, từ đó hình thành nên môi trường sống lành mạnh, mang lại sức lan tỏa trong cộng đồng dân cư. Trong luận văn, tác giả đã nêu ra những lý luận liên quan đến ĐSVH và thực trạng hiện nay tại xã Hòa Sơn. Có thể khẳng định ĐSVH có vai trò thiết thực liên quan trực tiếp đến ĐSVH tinh thần của người dân. Kết quả nghiên cứu luận văn cho thấy có ý nghĩa quan trọng góp phần ổn định an ninh trật tự, đời sống tốt đẹp.

Từ thực trạng triển khai XDĐSVH trên địa bàn xã Hòa Sơn, thì cần thiết phải xây dựng các đề án, phong trào phù hợp với những nhiệm vụ, giải pháp cụ thể nhằm khắc phục những tồn tại, hạn chế trong thời gian qua. Đặc biệt phong trào “TDĐKXDĐSVH” được nhân dân hưởng ứng và đạt hiệu quả cao. Bên cạnh đó đời sống nhân dân, kinh tế được phát triển, các thiết chế văn hóa được tu sửa đáp ứng được nhu cầu sử dụng hoạt động của nhân dân ở các thôn. Qua đánh giá, các danh hiệu gia đình văn hóa; thôn văn hóa có sự gia tăng cả về số lượng và chất lượng; công tác giáo dục được chú trọng, công tác giảm nghèo được đẩy mạnh và có bước chuyển biến rõ rệt...

Vận dụng cơ sở lý luận làm rõ thực trạng XDĐSVH ở xã Hòa Sơn; Thực tế có thể thấy được rằng, hoạt động XDĐSVH xã Hòa Sơn trong thời gian qua đã có những kết quả nhất định, nhưng vẫn còn một số hạn chế do nhiều yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế và văn hóa trên địa bàn xã như Công tác triển khai tổ chức thực hiện phong trào chưa chuyển biến đồng đều; Hình thức, nội dung sinh hoạt văn hóa, TDTT và vui chơi giải trí còn nghèo nàn,

thường tập trung vào hoạt động mang tính bề nổi, mang tính hình thức; huy động các nguồn lực còn hạn chế... Vì vậy, cần điều chỉnh hợp lý để hạn chế những mặt yếu kém, phát huy những thành tựu, làm cho công tác xây dựng ĐSVH xã ngày càng có nhiều hiệu quả, đáp ứng nhu cầu của nhân dân trong mọi mặt của đời sống xã hội.

Quá trình nghiên cứu đã phát hiện những cơ hội, tiềm năng và chỉ ra những giải pháp cho hoạt động XDĐSVHCS trên địa bàn xã Hòa Sơn. Chú trọng các giải pháp nâng cao nhận thức và nguồn lực để xây dựng. Các giải pháp đều tập trung, vận động được nhân dân tham gia trong quá trình tổ chức, triển khai thực hiện, vừa làm vừa thụ hưởng, tạo nên sự đoàn kết chặt chẽ trong cộng đồng. Tác động tích cực đến nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội cho người dân địa phương.

Từ việc khảo sát và đánh giá thực trạng công tác XDĐSVHCS tại xã Hòa Sơn, bên cạnh những ưu điểm thì những hạn chế cần quan tâm khắc phục trong hoạt động XDĐSVH đã được tác giả đề cập trong luận văn; từ đó cũng đưa ra các giải pháp cụ thể nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động xây dựng ĐSVH cơ sở trong thời gian tới.

Hy vọng những giải pháp nêu ra góp phần nâng cao chất lượng tổ chức thực hiện xây dựng ĐSVH ở xã Hòa Sơn để văn hóa thực sự là sức mạnh nội sinh của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân xã Hòa Sơn trong phát triển kinh tế, xã hội, góp phần vào việc xây dựng thành phố Đà Nẵng là thành phố đô thị văn minh năng động ở miền Trung, một thành phố đánh giá của đất nước Việt Nam.